

BỆNH VIỆN

Niềm tin vào đức

VIÊM GAN SIÊU VI C NHỮNG THẮC MẮC VÀ CẢNH BÁO

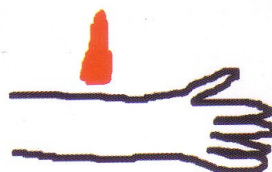

SOS HÉPATITES

Bệnh viêm gan siêu vi C lây nhiễm qua máu

Máu nhiễm siêu vi C vấy trên vết thương
= **Nguy cơ lây nhiễm**

Máu nhiễm siêu vi C vấy trên da lành
= **Không lây nhiễm**

Các loại bệnh viêm gan siêu vi và phương thức lây nhiễm:

Viêm gan A: bị nhiễm khi sử dụng nước uống hoặc thức ăn nhiễm bẩn. Bệnh lây nhiễm qua đường phân, miệng. Bệnh thường không nặng, tự hết trong vài tuần, và không bao giờ trở thành mạn tính. Đã có thuốc chủng ngừa và việc tiêm phòng được khuyến cáo.

Viêm gan B: bị lây nhiễm qua đường tình dục và qua máu. Vài trường hợp hiếm, có thể gặp viêm gan B cấp nặng. Bệnh viêm gan B thường tiến triển dưới hình thức mạn tính. Hiện đã có thuốc chủng ngừa và chúng ta nên đi tiêm phòng.

Viêm gan C: lây nhiễm qua máu. Trong 10 người bị nhiễm, 2 người sẽ tự khỏi, 8 người còn lại bệnh trở thành mạn tính. Viêm gan C nếu không được theo dõi và điều trị sẽ dẫn đến xơ gan, với tỷ lệ 20% trên tổng số các trường hợp. Hiện chưa có thuốc chủng ngừa siêu vi C.

Ở Việt Nam, tỷ lệ người bị nhiễm siêu vi C mà không biết khá cao, chiếm khoảng 4% dân số (khoảng 3 triệu người). Vì thế, việc tầm soát để phát hiện siêu vi C rất quan trọng.

BỆNH VIÊM GAN

Khi các chức năng của gan bị rối loạn, ta gọi đó là bệnh viêm gan.

Nếu tình trạng viêm do siêu vi gây ra, ta gọi là bệnh viêm gan siêu vi.

Do có nhiều loại siêu vi, nên có nhiều loại bệnh viêm gan siêu vi khác nhau.

Tại Việt Nam, các loại siêu vi phổ biến nhất là: siêu vi A, B và C.

Việc sử dụng một số loại thuốc, hoặc uống quá nhiều rượu, bia cũng có thể dẫn đến bệnh viêm gan.

> Gan có nhiệm vụ gì?

Là cơ quan nội tạng lớn nhất của cơ thể, nặng khoảng 1,5kg, gan giữ vai trò thiết yếu và phức tạp. Nó chuyển hóa thức ăn thành những thành phần cần thiết cho hoạt động của các cơ quan khác. Nó dự trữ năng lượng dưới dạng đường để sau đó giải phóng chúng vào thời điểm thích hợp. Đồng thời nó cũng sản sinh ra những yếu tố cần thiết cho sự đông máu. Gan cũng là một "nhà máy tái chế" của cơ thể, một nhà máy rất hiện đại, cao cấp, làm nhiệm vụ sàng lọc. Chỉ cần một phần nhỏ của gan cũng đủ để hoàn thành các chức năng chính của nó.

> **Bệnh viêm gan siêu vi C (viêm gan C): quá trình bệnh thế nào?**

Siêu vi C, gọi là VHC hay HCV, là một vi sinh vật sống rất nhỏ so với đa số các siêu vi khác.

Sau khi nhiễm vào cơ thể qua đường máu, siêu vi C đi theo máu đến "trú ngụ" ở gan, sinh sản và nhân lên một lượng lớn siêu vi mới. Cơ thể chúng ta phát hiện sự hiện diện của kẻ tấn công lạ mặt này và lập tức khởi động một sự đáp trả của hệ miễn nhiễm để chống lại kẻ thù.

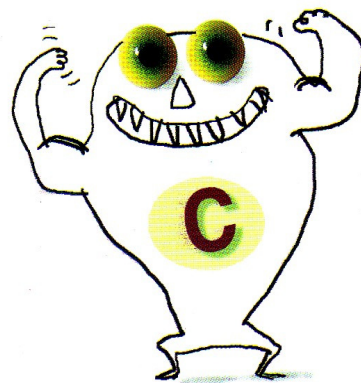
Tuy nhiên siêu vi C có khả năng thích ứng cao. Nó có thể nhanh chóng biến thể để thoát khỏi sự phản công này. Do vậy chỉ có 2 trong số 10 người bị lây nhiễm có khả năng loại trừ một cách tự nhiên siêu vi này. Trong quá trình biến thành bệnh viêm gan mạn, VHC sẽ làm rất nhiều tế bào gan bị nhiễm bệnh, và chính những tế bào này lại sản xuất ra vô số những con siêu vi mới. Hệ thống miễn nhiễm hoạt động tối đa, không ngừng tấn công lại những tế bào bị nhiễm bệnh để loại trừ chúng. Nhưng sự hủy diệt hàng loạt này lại gây ra những tổn thương viêm ở gan, cụ thể là làm chết tế bào gan.

Việc thay thế các tế bào bị tiêu hủy có thể để lại những "vết sẹo". Thuật ngữ y khoa gọi đó quá trình "xơ hóa" gan. Khi những vết sẹo này trở nên dày đặc hơn ở toàn bộ gan, sự xơ hóa sẽ biến thành "xơ gan", cản trở hoạt động và làm suy sụp chức năng của gan.

> **Bệnh viêm gan siêu vi C tiến triển như thế nào?**

Bệnh có thể âm thầm phát triển mà không hề có bất kỳ biểu hiện nào bên ngoài. Quá trình phát triển này diễn ra trong nhiều năm và gây ra những hệ quả vô cùng nghiêm trọng. Mức độ nghiêm trọng của bệnh viêm gan C cực kỳ đa dạng, tùy theo từng bệnh nhân. Bệnh viêm gan siêu vi C phân biệt qua 2 giai đoạn:

- Nếu tình trạng viêm mới xảy ra, đó là viêm gan cấp.

- Nếu tình trạng viêm kéo dài trên 6 tháng, đó là viêm gan mạn, và thường kéo dài nhiều năm.

Giai đoạn cấp xảy ra từ 4 đến 12 tuần sau khi bị lây nhiễm. Thường thì viêm gan C cấp không có triệu chứng, người bị nhiễm không cảm nhận được điều gì đặc biệt. Đôi khi, có thể xuất hiện triệu chứng mệt mỏi, sốt, vàng da hay khó tiêu.

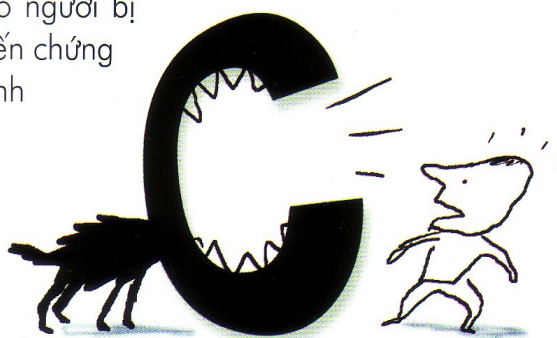
- 80% số người bị lây nhiễm sẽ trở thành mạn tính, mà trong thời gian đầu, không có dấu hiệu rõ ràng.

- Khoảng 20 % số người bệnh sẽ biến chứng thành xơ gan sau thời gian trung bình từ 20 đến 30 năm.

> **Bệnh có nguy hiểm không?**

Câu trả lời là không! Vì thế, bạn không nên quá lo lắng! Hơn 50% số người bị nhiễm siêu vi C sẽ không bị biến chứng về mặt y học, và đa số các bệnh nhân sẽ không bị các dạng bệnh lý nặng nề.

Bạn cũng nên lưu ý phần lớn các bệnh nhân viêm gan C mạn tính sẽ cảm thấy sức khỏe hơi giảm sút trong sinh hoạt hàng ngày. Nhiều bệnh nhân viêm gan thường hay mệt mỏi. Bệnh viêm gan C cũng khiến bệnh nhân vui buồn bất thường.

Bệnh viêm gan C là một bệnh mạn tính cần phải được quan tâm đặc biệt. Tuy nhiên, chúng ta có thể sống chung với nó. Nếu được điều trị đúng, một số người sẽ hết bệnh. Để điều trị dứt bệnh là một việc không đơn giản nhưng quan trọng là bệnh nhân phải giữ được tinh thần lạc quan, tuân theo những hướng dẫn của bác sĩ để việc điều trị đạt hiệu quả.

Trong điều trị viêm gan siêu vi C một trong những ưu tiên hàng đầu là bệnh nhân phải được theo dõi định kỳ nhằm ngăn ngừa biến chứng. Bệnh nhân thường có khuynh hướng ngại đi khám bác sĩ vì không muốn chấp nhận thực trạng bệnh của mình. Thế nhưng, việc không thăm khám bác sĩ thường xuyên theo đúng chỉ định sẽ đưa đến những hậu quả vô cùng tai hại.

> Những yếu tố nào ảnh hưởng đến diễn biến bệnh viêm gan C?

Siêu vi C có nhiều kiểu di truyền khác nhau (đó là các loại khác nhau của siêu vi C, mà người ta hay gọi tít: 1,2,3,4,6 ...)

Nguy cơ diễn biến bệnh không liên quan đến tít. Tuy nhiên, hiệu quả điều trị phụ thuộc vào tít di truyền.

Việc nhiễm đồng thời siêu vi C và siêu vi B, hay siêu vi C và siêu vi HIV (SIDA/AIDS) là một yếu tố làm bệnh thêm trầm trọng. Càng có nhiều yếu tố tấn công, thì sức đề kháng của cơ thể càng kém đi. Những bệnh khác, như bệnh tiểu đường, cũng ít nhiều có ảnh hưởng. Thời gian từ lúc bị lây nhiễm cũng là cùng một dữ kiện quan trọng: thời gian bị nhiễm càng lâu, bệnh càng tiến triển nhanh chóng hơn.

Sự tiến triển bệnh ở mỗi người rất khác nhau. Có vài tác nhân xấu mà chúng ta không thể can thiệp. Tuy nhiên, chúng ta có thể khiến bệnh diễn biến tốt hơn nếu thay đổi nếp sinh hoạt: ví dụ hạn chế uống rượu bia, vì rượu bia có ảnh hưởng xấu đến hệ miễn nhiễm khiến siêu vi sinh sản thuận lợi hơn và làm xuất hiện tổn thương gan. Vì thế, để phòng bệnh, tốt nhất là chúng ta nên giảm thiểu tối đa rượu bia, thậm chí trong một số trường hợp, cần tuyệt đối không uống thức uống chứa cồn.

Nói chung, nếp sống lành mạnh là một vũ khí lợi hại trong cuộc chiến chống lại siêu vi. Bạn hãy luyện tập thể lực đều đặn, cân bằng dinh dưỡng, tránh thừa cân, cố gắng ngưng hút thuốc, không dùng thuốc mà không hỏi ý kiến bác sĩ (kể cả những thuốc có nguồn gốc thảo mộc).

Các phương thức lây nhiễm viêm gan siêu vi giữa người bệnh và người lành

	Viêm gan siêu vi A	Viêm gan siêu vi B	Viêm gan siêu vi C
 Hôn sâu Không lây nhiễm	○	● Giai đoạn đầu nhiễm bệnh	○
 Thức ăn, điều kiện vệ sinh kém Nếu tiếp xúc phân	●	○	○
 Quan hệ tình dục Nếu tiếp xúc phân	●	●	●
 Dụng cụ nhiễm bẩn, hút chích Nếu tiếp xúc máu	●	●	●
 Dùng chung vật dụng vệ sinh cá nhân Nếu tiếp xúc phân	●	●	●
 Đi vệ sinh Nếu tiếp xúc phân	●	○	○
 Tiếp xúc bình thường Không lây nhiễm	○	○	○
 Cách phòng ngừa Chủng ngừa	Chủng ngừa	Chủng ngừa	Chưa có chủng ngừa

○ Không lây nhiễm

● Nguy cơ lây nhiễm trong vài trường hợp

● Nguy cơ lây nhiễm cao

Tôi có thể lây nhiễm cho người thân của tôi không?

Tôi có thể lây nhiễm cho bạn đồng sàng không?

Mục tiêu của điều trị là gì ?

Khoa Tiêu hóa & Gan mật - Bệnh viện FV cung cấp dịch vụ chẩn đoán và điều trị hầu hết các bệnh thường gặp về tiêu hóa và gan mật. Để biết thêm thông tin hoặc giải đáp thắc mắc, vui lòng liên lạc với chúng tôi qua số điện thoại (08) 411 3466.

BỆNH VIỆN
FV

Niềm tin vào đức

6 Nguyễn Lương Bằng, Nam Sài Gòn (Phú Mỹ Hưng)
Quận 7, TP. HCM, Việt Nam
ĐT: (08) 411 3333 - Cấp cứu: (08) 411 3334
Website: <http://www.fvhospital.com>

TÀI TRỢ BỞI HỘI Y KHOA BEAULIEU - GENEVA